

Aan de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
t.a.v. de fractie van de ChristenUnie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum
10 februari 2015

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
J.M.A. Timmer

Onderwerp
Advies op het initiatiefwetsvoorstel strafbaarstelling misbruik prostitué(e)s die slachtoffer zijn van mensenhandel

Geachte heer Segers, mevrouw Rebel en mevrouw Kooiman,

Bij brief van 15 december 2014 is namens u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) om advies gevraagd over het initiatiefwetsvoorstel misbruik prostitué(e)s die slachtoffer zijn van mensenhandel.

Dit advies is voorbereid door de leden van de vereniging en vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

Strekking wetsvoorstel

Het initiatiefwetsvoorstel strekt volgens de memorie van toelichting tot strafbaarstelling van degene die seksuele handelingen verricht met een prostitué(e), terwijl hij of zij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij of zij daartoe is gedwongen of bewogen, dat wil zeggen een slachtoffer van mensenhandel is. Het initiatiefwetsvoorstel staat in het kader van de strijd tegen gedwongen prostitutie en mensenhandel.

De prostituant, ook wel klant, die weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat een prostitué(e) die ouder is dan achttien jaar, slachtoffer is van mensenhandel en desondanks gebruik maakt van diens seksuele diensten, draagt bij aan de instandhouding van een netwerk van uitbuiting en mensenhandel en is op dit moment niet strafbaar. Met dit initiatiefwetsvoorstel wordt een strafbaarstelling geïntroduceerd van de klant die gebruik maakt van de diensten van een prostitué(e), terwijl hij of zij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat sprake is van dwang.

Advies

De NVvR onderschrijft de gedachte dat een strafbaarstelling van het gebruik maken van seksuele diensten van een prostitué(e) die ouder is dan achttien jaar, terwijl de prostituant weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de prostitué(e) slachtoffer is van mensenhandel een instrument kan zijn in de strijd tegen seksuele uitbuiting en mensenhandel. Bij het initiatiefwetsvoorstel zijn volgens de NVvR wel enkele kanttekeningen te plaatsen.

Algemene strafbaarstelling

In de memorie van toelichting wordt verwezen naar de Richtlijn 2011/36/EU. In artikel 18 van deze Richtlijn is opgenomen dat lidstaten overwegen 'maatregelen te nemen houdende strafbaarstelling van het gebruikmaken van diensten die het voorwerp zijn van uitbuiting in de zin van artikel 2 van de genoemde Richtlijn, in de wetenschap dat de betrokkene het slachtoffer is van een in dit artikel 2 bedoeld strafbaar feit'. Dit artikellid, dat overigens tot niets verplicht, is niet alleen gericht op de strafbaarstelling van gebruikmaken van seksuele diensten van een prostitué(e) die slachtoffer is van mensenhandel. Het is de NVvR niet duidelijk waarom in het initiatiefwetsvoorstel ervoor is gekozen de strafbaarstelling te beperken tot de prostituant en niet is gericht op iedereen die gebruik maakt van diensten, wetende dat de dienstverrichter die diensten verleent als gevolg van uitbuiting. De NVvR geeft de opstellers van het initiatiefwetsvoorstel in overweging hieraan aandacht te besteden in de memorie van toelichting.

Spijtoptantenregeling

De NVvR voorziet dat de voorgestelde strafbaarstelling in de praktijk getuigen en klokkenluiders zal afschrikken om te melden dat zij weten, dan wel vermoeden dat een prostitué(e) slachtoffer is van mensenhandel, als zij daarmee bekend maken zich als prostituant schuldig te hebben gemaakt aan een strafbaar feit. De opsporing van seksuele uitbuiting en mensenhandel zal hierdoor worden bemoeilijkt. De NVvR geeft de opstellers van het initiatiefwetsvoorstel daarom in overweging hieraan in de memorie van toelichting aandacht te besteden.

De praktijk

De NVvR is van mening dat de opsporing en vervolging van het gebruik maken van seksuele diensten van een prostitué(e) die slachtoffer is van mensenhandel, niet eenvoudig zal zijn. Dit wordt ook onderkend in de memorie van toelichting op pagina 9 en 10. Bewijs voor het strafbare feit zal niet altijd eenvoudig te leveren zijn en bij de opsporing van mensenhandel zullen prostituanten veelal niet snel in beeld komen. Daarbij wordt er blijkens de memorie van toelichting vanuit gegaan dat de opsporing en vervolging grotendeels binnen de bestaande inspanningen tegen mensenhandel en misstanden binnen de prostitutie zullen plaatsvinden, waarbij overigens wel ruimte wordt gezien voor extra inspanningen ter opsporing van dit strafbare feit. De NVvR vraagt zich af of dit betekent dat misschien toch een zelfstandig opsporingsonderzoek naar prostituanten wordt gewenst. Dit ware te verduidelijken in de memorie van toelichting.

De Wetenschappelijke Commissie van de NVvR,

Prof. dr. M.E. de Meijer
Voorzitter

NB. Een afschrift van deze brief is gezonden aan de fractie van de Partij van de Arbeid en de fractie van de Socialistische Partij.

